

วิเคราะห์บทประพันธ์เพลงและแนวคิดการต้นสดของเพลงไอยูเดีย,
เพลงวอยเอเจอร์ และเพลงทูยังทูตาย

Music Analysis and Improvisation of IUDEA,
Voyager and Too Young To Die

ธีรวัฒน์ ต้นบุตร*¹

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มุ่งเน้นการวิเคราะห์บทประพันธ์เพลงแจ๊ส 3 เพลงและแนวคิดพื้นฐานในการต้นสดเพลงไอยูเดีย เป็นบทประพันธ์เพลงในลักษณะแจ๊สฟังก์ ที่มีแนวคิดในการประพันธ์จากการใช้โน้ตในบันไดเสียงเพนตาโทนิคและการจัดกลุ่มจังหวะโน้ต 5 ตัว เพลงวอยเอเจอร์ เป็นบทประพันธ์เพลงในลักษณะดนตรีแจ๊สร่วมสมัย ที่ให้อิสระกับผู้บรรเลงกลองในการกำหนดกระบวนการบรรเลงในแต่ละท่อนเพลง ใช้การดำเนินคอร์ดและโน้ตเสียงค้ำแบบดนตรีโมดอลแจ๊ส ในการบรรเลงประกอบของเปียโนช่วงท่อนทำนองหลัก เพลงทูยังทูตาย (โฮเรช อิน ฟิช) เป็นบทประพันธ์เพลงในลักษณะบัลลาด ได้รับแรงบันดาลใจในการประพันธ์เพลงจากบทเพลงฟิช ของโฮเรช ซิลเวอร์ โดยในช่วงท้ายของการวิเคราะห์แต่ละบทประพันธ์เพลง ได้มีคำอธิบายแนวคิดพื้นฐานในการต้นสดพร้อมตัวอย่างพอสังเขป เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบรรเลงต้นสดของบทประพันธ์เพลงนั้นๆ

คำสำคัญ: ไอยูเดีย, วอยเอเจอร์, ทูยังทูตาย, บทประพันธ์เพลงแจ๊ส

* Corresponding author, email: teerawat.t@rsu.ac.th

¹ อาจารย์ประจำ วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต

Abstract

The aims of this academic article is to analyze three pieces of original jazz composition and their improvisation - i.e. *IUDEA*, *Voyager* and *Too Young To Die* (*Horace In Peace*). *IUDEA* is a jazz-funk which the five-note grouping and pentatonic scale is used as main concept to create rhythmic and melodic line. *Voyager* is a contemporary jazz composition. Chord progression and piano accompaniment with pedal tone are influenced by modal jazz music. Piano and bass introduce each themes, then the drum follows with free interpretation in playing style. *Too Young To Die* (*Horace In Peace*) is a ballad piece. Tone color of chord progression and melodic movement are inspired by *Peace*, a famous composition by Horace Silver.

Keywords: IUDEA, Voyager, Too Young To Die, Jazz Composition

บทประพันธ์เพลงไอยูเดีย (IUDEA)

ไอยูเดีย² เป็นบทประพันธ์เพลงในลักษณะแจ๊สฟังก์ (Jazz-Funk) ซึ่งเป็นดนตรีแจ๊สประเภทหนึ่งในกลุ่มดนตรีแจ๊สฟิวชั่น (Jazz Fusion) เกิดขึ้นในช่วงปลายคริสต์ทศวรรษ 1960 ต่อเนื่องถึงต้นคริสต์ทศวรรษ 1970 จากการผสมผสานดนตรีแจ๊สกับดนตรีโซล (Soul) และดนตรีฟังก์ (Funk) ที่ให้ความสำคัญกับการเน้นหนักจังหวะแบ็คบีท (Backbeats)^{3, 4} ตัวอย่างที่สำคัญของแจ๊สฟังก์เช่น ผลงานชุด *In a Silent Way* และ *Bitches Brew* ของไมล์ เดวิส (Miles Davis) ผลงานชุด *Weather Report* ของวงเวเทอร์ รีพอร์ท (Weather Report) และผลงานชุด *Head Hunters* ของเฮอร์บี แฮนคอก (Herbie Hancock) เป็นต้น บทประพันธ์เพลงไอยูเดีย นี้ประพันธ์ขึ้นโดยอาศัยแนวคิด

² ไอยูเดีย (IUDEA) เป็นชื่อเรียกกรุงศรีอยุธยาตามหลักฐานภาพวาดแผนที่สีน้ำมัน “View of Judea, the Capital of Siam” ของ Johannes Vinckboons นักวาดแผนที่ชาวดัตช์ ในช่วงปีค.ศ.1662-1663

³ Backbeats การให้ความสำคัญกับบรรเลงเน้นหนักในจังหวะที่ 2 และ 4 บนกลองสแนร์ (Snare drum) ของมือกลอง เพื่อทำให้เกิดความชัดเจนของจังหวะ

⁴ Henry Martin and Keith Water, *Essential Jazz: The First 100 Year*, 2nd ed. (Boston, MA: Schirmer, 2008), 223.

การใช้โน้ตจากบันไดเสียงเพนตาโทนิค (Pentatonic Scale) และการจัดกลุ่มจังหวะโน้ต 5 ตัว (5 Note Grouping) ของโน้ตเข้บ็ตสองชั้นมาสร้างเป็นโมทีฟหลักของบทประพันธ์ โดยทำการดัดแปลงให้จบประโยคทุก 2 ห้องในอัตราจังหวะ 4/4

ลักษณะสำคัญของบทประพันธ์เพลง

แนวคิดหลักการประพันธ์เพลงแบ่งออกได้เป็น 2 หลักการคือ 1) การจัดกลุ่มจังหวะโน้ต 5 ตัว 2) การใช้บันไดเสียงเพนตาโทนิค

1. การจัดกลุ่มจังหวะโน้ต 5 ตัว

ผู้ประพันธ์ได้ใช้วิธีการจัดกลุ่มจังหวะโน้ต 5 ตัว 3 รูปแบบดังนี้ 1) ใช้เป็นโมทีฟทำนองหลัก 2) ใช้เป็นโมทีฟจังหวะหลัก 3) ใช้เป็นทำนองในท่อน C

1.1 ใช้เป็นโมทีฟทำนองหลัก

เป็นโมทีฟทำนองที่ประพันธ์จากการจัดกลุ่มจังหวะของโน้ตเข้บ็ตสองชั้น 5 ตัว ปรากฏในท่อนบทนำ ท่อน B ในช่วง 4 ห้องสุดท้าย ท่อนกลองตันสดและท่อนจบ (ตัวอย่างที่ 1)

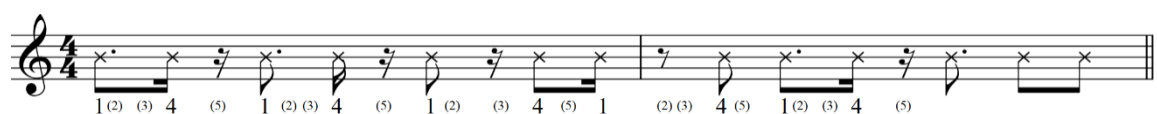
ตัวอย่างที่ 1 การจัดกลุ่มจังหวะของโน้ต 5 ตัวในโมทีฟหลัก



1.2 ใช้เป็นโมทีฟจังหวะหลัก

เป็นการบรรเลงบนโน้ตตัวที่ 1 และ 4 ของการจัดกลุ่มจังหวะโน้ตเข้บ็ตสองชั้น 5 ตัว ถูกใช้ในการบรรเลงของกีตาร์ท่อนบทนำ การบรรเลงประกอบของกีตาร์และเบสในท่อน A และการบรรเลงประกอบของเบสท่อนเปียโนตันสดและท่อน D ของบทเพลง (ตัวอย่างที่ 2)

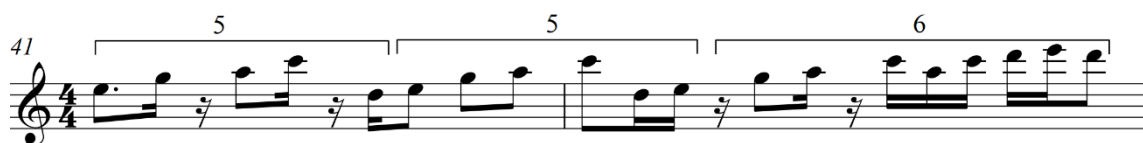
ตัวอย่างที่ 2 ลักษณะจังหวะของโมทีฟจังหวะหลัก



1.3 ใช้เป็นทำนองในท่อน C

ยังคงใช้แนวคิดการจัดกลุ่มจังหวะโน้ต 5 ตัว แต่ดัดแปลงค่าตัวโน้ตในการจัดกลุ่มจากโน้ตเชบิตสองชั้นดังเช่นโมทีฟหลัก ไปเป็นโน้ตเชบิตหนึ่งชั้น พร้อมทั้งประพันธ์ให้จบประโยคทุก 2 ห้องของอัตราจังหวะ 4/4 จัดกลุ่มจังหวะโน้ตตามประโยคทำนองได้เป็น 5+5+6 กลุ่มโน้ต (ตัวอย่างที่ 3)

ตัวอย่างที่ 3 การจัดกลุ่มจังหวะโน้ต 5 ตัวด้วยเชบิตหนึ่งชั้นในท่อน C



2. การใช้บันไดเสียงเพนตาโทนิค

ผู้ประพันธ์ได้เลือกใช้โน้ตจากบันไดเสียงเพนตาโทนิคเป็นหลัก เนื่องจากเป็นบันไดเสียงที่มี 5 ตัวโน้ต ผู้ประพันธ์จึงนำมาเชื่อมโยงและดัดแปลงให้เข้ากับแนวคิดการจัดกลุ่มจังหวะโน้ต 5 ตัว ในการประพันธ์โมทีฟหลักและทำนอง (ตัวอย่างที่ 4)

ตัวอย่างที่ 4 การใช้บันไดเสียง F เมเจอร์เพนตาโทนิคในการประพันธ์ทำนองท่อน A



แนวคิดในการด้นสด (Improvisation)

การเลือกใช้บันไดเสียงสำหรับสร้างแนวทำนองในการด้นสดนั้น มีความเกี่ยวเนื่องกับการตีความทางด้านเสียงประสาน (Harmonic Interpretation) ของการดำเนินคอร์ดในท่อนนั้นๆ โดยแบ่งการตีความเสียงประสานออกได้เป็น การตีความทางด้านเสียงประสานแบบตรงตัว (Harmonic Specificity) การตีความทางด้านเสียงประสานแบบโดยรวม (Harmonic Generalization)

การตีความทางด้านเสียงประสานแบบตรงตัว

การตีความทางด้านเสียงประสานแบบตรงตัว คือการตีความการดำเนินคอร์ดเป็นแบบเดิมเหมือนเพลงต้นฉบับโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลง การสร้างแนวทำนองมุ่งเน้นไปที่การแสดงให้เห็นถึงเสียงประสานของคอร์ดนั้นๆ⁵ (ตัวอย่างที่ 5)

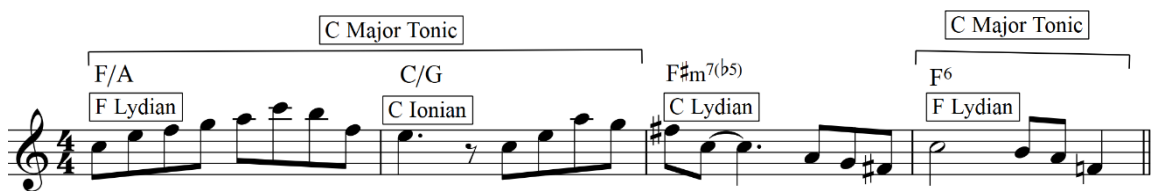
ตัวอย่างที่ 5 ตัวอย่างการต้นสดจากการตีความทางด้านเสียงประสานแบบตรงตัว



การตีความทางด้านเสียงประสานแบบโดยรวม

เป็นวิธีที่ตรงข้ามกับการตีความทางด้านเสียงประสานแบบตรงตัว ผู้บรรเลงสามารถตีความทางด้านเสียงประสาน ในลักษณะที่ไม่จำเป็นต้องเลือกใช้โน้ตในการบรรเลงให้แสดงถึงโน้ตในเสียงประสานของคอร์ดแต่ละคอร์ดอย่างชัดเจน โดยเลือกใช้โน้ตหลักที่อยู่ในทริยแอดของโทนิคในกุญแจเสียง ผสมกับไดอาโทนิคและการประดับโน้ตด้วยโครมาติก⁶ (ตัวอย่างที่ 6)

ตัวอย่างที่ 6 ตัวอย่างการต้นสดจากการตีความทางด้านเสียงประสานแบบโดยรวม



สรุปการแสดงดนตรีแจ๊สในบทประพันธ์เพลงไอยูดีอา

1. เป็นบทประพันธ์เพลงในลักษณะแจ๊สฟังก์ ใช้แนวคิดในการประพันธ์จากการจัดกลุ่มจังหวะโน้ต 5 ตัวและบันไดเสียงเพนตาโทนิค
2. การเลือกใช้บันไดเสียงในการต้นสดมีความสัมพันธ์กับการตีความทางด้านเสียงประสาน

⁵ Bert Ligon, *Connecting Chords with Linear Harmony* (Lebanon, IN: Houston, 1996), 1.

⁶ Bert Ligon, *Jazz Theory Resource: Volume 1* (Lebanon, IN: Houston., 2001), 179

บทประพันธ์เพลงวอยเอเจอร์ (Voyager)

วอยเอเจอร์⁷ เป็นบทประพันธ์เพลงในลักษณะดนตรีแจ๊สร่วมสมัย (Contemporary Jazz Music) คือแนวดนตรีแจ๊สที่พัฒนามาจากดนตรีแจ๊สแบบดั้งเดิม และนำมาผสมผสานกับดนตรีแนวอื่นในยุคปัจจุบันเช่น ร็อก ฟังก์ และ ป๊อป เป็นต้น โดยมีแนวคิดการใช้การดำเนินคอร์ดแบบโมดอลแจ๊ส (Modal Jazz) คือแนวดนตรีที่กำหนดช่วงปลายคริสต์ทศวรรษ 1950 ต่อเนื่องถึงต้นคริสต์ทศวรรษ 1960 โดยมีลักษณะดังต่อไปนี้ 1. มีจังหวะในการเปลี่ยนเสียงประสานช้า 2. โน้ตเสียงค้ำ (Pedal Tone) 3. ไม่ใช้การดำเนินคอร์ดแบบมาตรฐาน 4. ใช้ทำนองหรือเสียงประสานด้วยคู่สี่เพอร์เฟค บทเพลงประเภทโมดอลแจ๊ส อาจมีลักษณะดังกล่าวนี้เพียงหนึ่งข้อหรือมากกว่าได้ ตัวอย่างที่สำคัญของโมดอลแจ๊สเช่นผลงานชุด *Kind of Blue* ของ ไมล์ เดวิส (Miles Davis) และวงแจ๊สควอร์เทตของ จอห์น โคลเทรน (John Coltrane) ในช่วงปีค.ศ. 1960-1964 เป็นต้น⁸

ลักษณะสำคัญของบทประพันธ์เพลง

ในบทประพันธ์นี้ผู้ประพันธ์เลือกใช้อุปกรณ์ประกอบของโมดอลแจ๊สคือ ใช้วิธีการบรรเลงโน้ตเสียงค้ำในการบรรเลงประกอบทำนองหลักและการไม่ใช้การดำเนินคอร์ดแบบมาตรฐาน โดยใช้โน้ต C เป็นโน้ตเสียงค้ำและเป็นโน้ตร่วม (Common Tone) (ตัวอย่างที่ 7)

ตัวอย่างที่ 7 การดำเนินคอร์ดและการใช้โน้ตเสียงค้ำในการบรรเลงประกอบท่อน A



⁷ วอยเอเจอร์ (Voyager) เป็นชื่อเรียกอวกาศยานไร้คนขับที่เดินทางออกห่างจากโลกมากที่สุดในประวัติศาสตร์ สร้างขึ้นโดยองค์การบริหารการบินและอวกาศแห่งชาติ (NASA) ของประเทศสหรัฐอเมริกา ถูกส่งออกจากโลกเมื่อปี ค.ศ. 1977

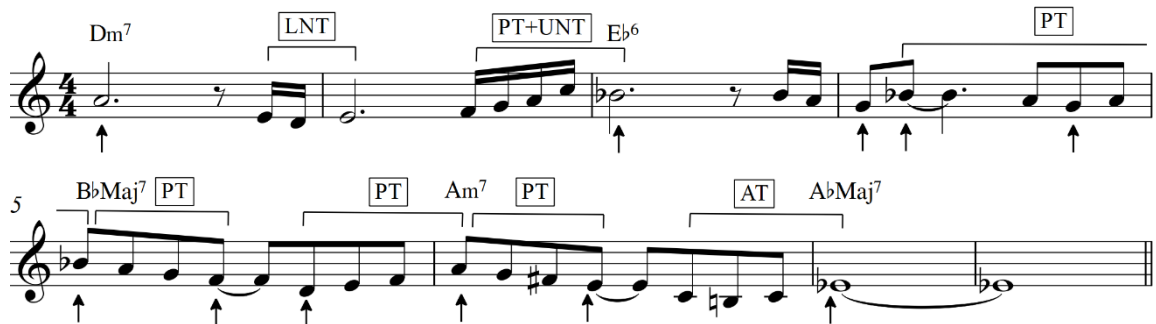
⁸ Henry Martin and Keith Water, 178-179.

ผู้ประพันธ์ต้องการให้อิสระกับผู้บรรเลงกลองในการกำหนดกระบวนแบบ (Style) และอารมณ์ของบทเพลงในแต่ละท่อน ดังนั้นในช่วงที่ต้องมีการเปลี่ยนอารมณ์เพลงผู้ประพันธ์จึงประพันธ์ให้เครื่องดนตรีชนิดอื่นทำการบรรเลงทำนองและจังหวะมาก่อน เพื่อเป็นแนวคิดให้ผู้บรรเลงกลองในการตัดสินใจกระบวนแบบการบรรเลงประกอบให้กว้างในท่อนนั้นๆ (ตัวอย่างที่ 8)

ตัวอย่างที่ 8 แนวทำนองของเบสที่เป็นแนวคิดกับผู้บรรเลงกลองในการตัดสินใจกระบวนแบบสำหรับท่อนถัดไป



ตัวอย่างที่ 9 ตัวอย่างการกำหนดโน้ตเป้าหมายและโน้ตที่เคลื่อนที่เข้าหาโน้ตเป้าหมาย¹¹



สรุปการแสดงดนตรีแจ๊สในบทประพันธ์เพลงวอยเอเจอร์

1. เป็นบทประพันธ์เพลงในลักษณะแจ๊สร่วมสมัย ประพันธ์การดำเนินคอร์ดแบบโมดอลแจ๊ส ใช้โน้ต C เป็นโน้ตเสียงค้ำและเป็นโน้ตร่วมตลอดท่อนการบรรเลงประกอบทำนองหลักของเพลง
2. ใช้วิธีการกำหนดโน้ตเป้าหมายให้เป็นโน้ตที่อยู่ในโครงสร้างคอร์ดและเชื่อมแต่ละโน้ตด้วยโน้ตที่เคลื่อนที่เข้าหาโน้ตเป้าหมายด้วยโน้ตนอกคอร์ดเช่น โน้ตผ่าน โน้ตเคียง โครมาติก และโน้ตในอาร์เปจ เป็นต้น ในการสร้างแนวทำนองที่แสดงถึงการดำเนินคอร์ดอย่างชัดเจน

บทประพันธ์เพลงยุ่งทูตาย (โฮเรซ อิน พีซ) (Too Young To Die (Horace In Peace))

ยุ่งทูตาย (โฮเรซ อิน พีซ) (Too Young To Die (Horace In Peace)¹²) เป็นบทเพลงในลักษณะบัลลาด (Ballad) คือเพลงที่มีจังหวะช้า¹³ ได้รับแรงบันดาลใจในการประพันธ์เพลงจากบทเพลงบัลลาดสังคีตลักษณ์ 10 ท้องชื่อ พีซ (Peace) ของโฮเรซ ซิลเวอร์ (Horace Silver) นักเปียโนและนักประพันธ์เพลงที่มีชื่อเสียงในยุคฮาร์ดบ๊อป (Hard bop) จากผลงานเพลงชุด *Blowin' the Blues Away* ที่ถูกเผยแพร่เมื่อปี ค.ศ.1959

¹¹ ในตัวอย่างที่ 9 โน้ตที่ถูกครีคือโน้ตเป้าหมาย วิธีการเคลื่อนที่เข้าหาโน้ตเป้าหมาย โน้ตเคียงล่าง (Lower Neighboring Tone) ถูกแทนด้วยอักษรย่อ LNT โน้ตเคียงบน (Upper Neighboring Tone) ถูกแทนด้วยอักษรย่อ UNT โน้ตผ่านถูกแทนด้วยอักษรย่อ PT โน้ตในอาร์เปจถูกแทนด้วยอักษรย่อ AT โครมาติกถูกแทนด้วยอักษรย่อ CT

¹² *Horace In Peace* เป็นการเล่นคำที่มี 2 นัยคือ 1. เป็นชื่อนักดนตรีแจ๊ส Horace Silver 2. พ้องเสียงมาจากคำไว้อาลัย “Rest In Peace”

¹³ Kari Juusela, *Berklee Contemporary Dictionary of Music* (Boston, MA: Berklee Press, 2015), 18.

ลักษณะสำคัญของบทประพันธ์เพลง

ผู้ประพันธ์ได้นำอิทธิพลสีนเสียง (Tone Color) ของการดำเนินคอร์ดและลักษณะการเคลื่อนที่ของแนวทำนองของเพลงพีช มาใช้ในบางช่วงของบทประพันธ์ ดังต่อไปนี้

1. อิทธิพลสีนเสียงของการดำเนินคอร์ด

1.1 การเริ่มเพลงด้วยสีนเสียงของคอร์ด ii-7^{b5}- V⁷

ในบทเพลงพีช เริ่มต้นด้วยการดำเนินคอร์ดแบบ ii-7^{b5}- V⁷ ของกุญแจเสียงไมเนอร์ มีการดัดแปลงโดยใช้คอร์ดแทนทริโทนที่คอร์ด V⁷ (Tritone Substituting Chord) เพื่อสร้างการเคลื่อนที่ของโน้ตพื้นต้น (Root) ให้เป็นโครมาติก ซึ่งเป็นวิธีการเรียบเรียงเสียงประสานใหม่ (Reharmonization) ที่นิยมใช้ในดนตรีแจ๊ส ในบทเพลง *ทุกอย่างดูตาย* ผู้ประพันธ์ได้นำสีนเสียงของคอร์ด ii-7^{b5}- V⁷ มาใช้ในตอนเริ่มเพลงเช่นเดียวกันโดยไม่ใช้คอร์ดแทนที่คอร์ด V⁷ พร้อมทั้งสร้างการดำเนินคอร์ดแบบ ii-V-I โดยแทนที่คอร์ด I ไมเนอร์ด้วยคอร์ด I เมเจอร์ซึ่งเป็นการดำเนินคอร์ดเดียวกันกับเพลงพีช ห้องที่ 3 จังหวะที่ 3 และ 4 ต่อเนื่องถึงห้องที่ 4¹⁴ (ตัวอย่างที่ 10)

ตัวอย่างที่ 10 การเริ่มเพลงด้วยคอร์ด ii-7^{b5}- V⁷

1.2 การดำเนินคอร์ด ii-V เคลื่อนที่เข้าหาคอร์ดเมเจอร์ที่ต่ำลงครึ่งเสียงจากคอร์ด V

ลักษณะการดำเนินคอร์ดดังกล่าวสามารถพบได้ในห้องที่ 2 ต่อเนื่องห้องที่ 3 ของบทเพลง *พีช* ผู้ประพันธ์ได้นำสีนเสียงของการดำเนินคอร์ดในลักษณะนี้มาใช้ในห้องที่ 6 ต่อเนื่องห้องที่ 7 เพื่อเป็นการจบประโยคของท่อนเพลงโดยการกลับไปสู่กุญแจเสียง F ที่เป็นกุญแจเสียงเดียวกับห้องแรกของบทเพลง ก่อนที่นำเข้าสู่กุญแจเสียงใหม่ในท่อนถัดไปด้วยคอร์ด E7^{#5} (ตัวอย่างที่ 11)

¹⁴ โดยปกติแล้วการดำเนินคอร์ดแบบ ii-V-I ที่คอร์ด ii-V เป็น ii-7^{b5}, V7^{b9} มักเป็นการเคลื่อนที่เข้าหาคอร์ด i ของกุญแจเสียงไมเนอร์

ตัวอย่างที่ 11 การดำเนินคอร์ด ii-V เคลื่อนที่เข้าหาคอร์ดเมเจอร์ที่ต่ำลงครึ่งเสียงจากคอร์ด V

Peace

1 Am7(b5) Ab7 Gm7 C7(b9) BMaj7 Cm7(b5) F7

ii-7 half-step V7

Too Young To Die

5 Bm7 E7 C#m7(b5) F#7(b9) FMaj7 E7(#5)

ii-7b5 V7

1.3 การดำเนินคอร์ด ii-V-I-vi เข้าหาคอร์ด ii-V ของกุญแจเสียงใหม่ด้วยคู่เสียง 6 เมเจอร์ เป็นการดำเนินคอร์ดในห้องที่ 5-7 ของบทเพลงพีซ ผู้ประพันธ์ทำการดัดแปลงสีสันของคอร์ดให้เป็นดัง 2 ห้องแรกของท่อน A คือ II-7^{b5}-V7^{b9} เคลื่อนที่เข้าหาคอร์ด I เมเจอร์แทนที่คอร์ด I ไมเนอร์และทำการเพิ่ม โน้ตผ่านระหว่างแต่ละคอร์ดให้ห้องที่ 14 ก่อนที่เคลื่อนที่เข้าหาคอร์ด ii-V ของกุญแจเสียงใหม่ด้วยคู่เสียง 6 เมเจอร์เช่นเดียวกันกับบทเพลงพีซ และเป็นการกลับไปสู่กุญแจเสียง F เมเจอร์อีกครั้ง (ตัวอย่างที่ 12)

ตัวอย่างที่ 12 การเคลื่อนที่เข้าหาคอร์ด ii-V ของกุญแจเสียงใหม่ด้วยคู่เสียง 6 เมเจอร์

Peace

5 Bm7 E7 AMaj7 F#m7 Ebm7(b5) Ab7

ii-7 V7 Imaj7 vi-7 ii-7b5 V7

6 Major

Too Young To Die

13 Ebm7(b5) Ab7(b9) DbMaj7 Db/C Bbm7 Bbm/Ab Gm7 C7

ii-7b5 V7b9 Imaj7 vi-7 ii-7 V7

6 Major

2. ลักษณะการเคลื่อนที่ของแนวทำนองบทเพลง

ผู้ประพันธ์ได้นำลักษณะการเคลื่อนที่ของแนวทำนอง ในห้องที่ 5 และ 6 ของบทเพลงพีช มาเป็นแนวคิดในการประพันธ์ทำนองในห้องที่ 5-6 และห้องที่ 21-22 ของบทเพลงยั้งทูตาย โดยโน้ตที่เป็นโน้ตเป้าหมายและโน้ตที่เคลื่อนที่เข้าหาโน้ตเป้าหมายในช่วงห้องที่ 5 และ 21 นั้น ผู้ประพันธ์ได้เลือกใช้โน้ตเดียวกันกับบทเพลงพีช แต่มีค่าตัวโน้ตที่ต่างกัน ส่วนในห้องที่ 6 และ 22 ใช้ค่าตัวโน้ตและโน้ตเป้าหมายตัวเริ่มประโยคที่เหมือนกัน แต่ใช้โน้ตเป้าหมายและโน้ตที่เคลื่อนที่เข้าหาโน้ตเป้าหมายต่างกันคือ ในบทเพลงพีช เริ่มประโยคด้วยโน้ต C# เคลื่อนที่เข้าหาโน้ตเป้าหมายในจังหวะที่ 3 (C#) ด้วยการพลิกกลับขึ้นที่หนึ่งของ A เมเจอร์อาร์เปจโจสมกับโน้ตผ่าน ในบทเพลงยั้งทูตาย ผู้ประพันธ์เปลี่ยนโน้ตเป้าหมายในจังหวะที่ 3 เป็นโน้ต F# และเคลื่อนที่เข้าหาโน้ตเป้าหมายนั้นด้วยโน้ตจากบันไดเสียง C# ไมเนอร์ผสมกับโน้ตหลีกเลี่ยง (Escape Tone) (ตัวอย่างที่13)

ตัวอย่างที่ 13 ลักษณะการเคลื่อนที่ของแนวทำนอง

The image displays two musical staves in 4/4 time. The first staff, titled 'Peace', shows a melodic line with target notes and approach notes. The second staff, titled 'Too Young To Die', shows a similar melodic line with target notes and approach notes. The notation includes treble clefs, key signatures, and various musical symbols like notes, rests, and accidentals.

Peace

Amaj arpeggio + passing tone approach

target note approach note target note target note

Too Young To Die

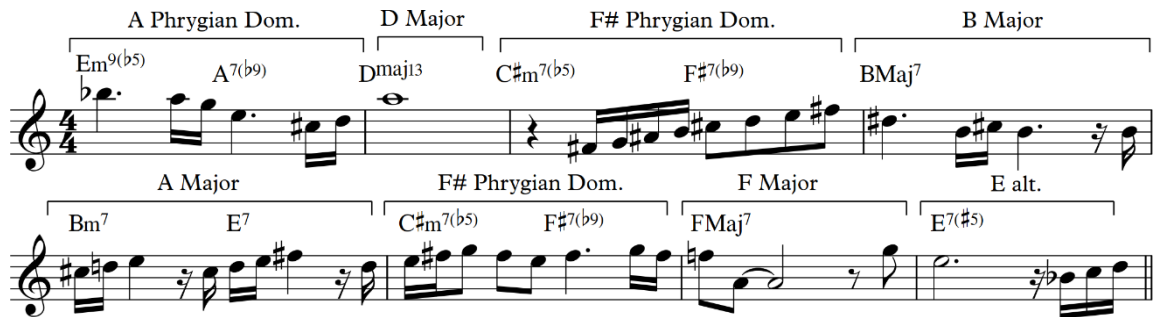
C#m scale + escape tone approach

target note target note target note

แนวคิดในการดนตรี

ยั้งทูตาย (โฮเรช อิน พีช) เป็นเพลงที่มีการเปลี่ยนท่วงทำนองเสียงในระหว่างเพลงอยู่บ่อยครั้ง คอร์ดที่ใช้มีทั้งลักษณะเป็นแบบแผน (Functional harmony) และเสียงประสานสีสน ทำให้การตีความทางด้านเสียงประสานสามารถเป็นไปได้ทั้งแบบตรงตัวและแบบโดยรวม คำแนะนำพื้นฐานในการดนตรีเพื่อให้แนวทำนองต่อเนื่องและลื่นไหลในช่วงที่มีการเปลี่ยนคอร์ด 2 คอร์ดใน 1 ห้อง ให้ใช้ตีความทางด้านเสียงประสานแบบโดยรวมได้ในทันที (ตัวอย่างที่14)

ตัวอย่างที่ 14 ตัวอย่างบันไดเสียงที่ใช้ในการดนตรี

สรุปการแสดงดนตรีแจ๊สในบทประพันธ์เพลง *หญิงทวดาย* (โฮเรช อิน ฟิช)

1. เป็นบทประพันธ์เพลงในลักษณะบัลลาด ได้รับแรงบันดาลใจในการประพันธ์เพลงจากบทเพลง *ฟิช* ของโฮเรช ซิลเวอร์
2. คอร์ดที่ใช้มีทั้งลักษณะเป็นแบบแผนและเสียงประสานสีสน การดนตรีในช่วงที่มีการเปลี่ยนคอร์ด 2 คอร์ดใน 1 ท้อง สามารถใช้การตีความทางด้านเสียงประสานแบบโดยรวมได้

สรุปวิเคราะห์บทประพันธ์เพลงและแนวคิดการดนตรีเพลง *ไอยูดิดา*, เพลง *วอยเอเจอร์* และเพลง *หญิงทวดาย* (โฮเรช อิน ฟิช)

1. แนวคิดหลักในการประพันธ์เพลง

1.1 บทประพันธ์เพลง *ไอยูดิดา* เป็นบทประพันธ์เพลงในลักษณะแจ๊สฟังก์ ใช้แนวคิดในการประพันธ์จากบันไดเสียงเพนตาโทนิคและการจัดกลุ่มจังหวะโน้ต 5 ตัว

1.2 บทประพันธ์เพลง *วอยเอเจอร์* เป็นบทประพันธ์เพลงในลักษณะแจ๊สร่วมสมัย ประพันธ์การดำเนินคอร์ดแบบโมดอลแจ๊ส ใช้โน้ต C เป็นโน้ตเสียงค้ำและเป็นโน้ตร่วมตลอดท่อนการบรรเลงประกอบทำนองหลักของเพลง

1.3 บทประพันธ์เพลง *หญิงทวดาย* (โฮเรช อิน ฟิช) เป็นบทประพันธ์เพลงในลักษณะบัลลาด ได้รับแรงบันดาลใจในการประพันธ์เพลงจากบทเพลง *ฟิช* ของโฮเรช ซิลเวอร์

2. ทั้ง 3 บทเพลงได้ทำการแสดงครั้งแรกที่งาน Thailand International Jazz Conference 2018 เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2561 ร่วมกับวง Changton Kunjara Quartet ณ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีผู้เข้าร่วมชมประมาณ 500 คน

บรรณานุกรม

- ช้างต้น กุญชร ณ อยุธยา. “วิเคราะห์บทประพันธ์เพลงและแนวคิดการต้นสด: เพลงเททริส, เพลงฟิสิก, เพลงไอรา และเพลงเอวฟรีไมล์ เอวฟรีสไมล์.” *วารสารดนตรีรังสิต* 12, 1 (2017): 17-32.
- ณัชชา พันธุ์เจริญ. *พจนานุกรมศัพท์ดุริยางค์ศิลป์*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: เกศกะรัต, 2554.
- Ligon, Bert. *Connecting Chords with Linear Harmony*. Lebanon, IN: Houston, 1996.
- . *Comprehensive Technique for Jazz Musicians*, 2nd ed. Milwaukee, WI: Hal Leonard, 1999.
- Martin, Henry, and Keith Water. *Essential Jazz: The First 100 Year*, 2nd ed. Boston, MA: Schirmer, 2008.
- Juusela, Kari. *Berklee Contemporary Dictionary of Music*. Boston, MA: Berklee Press, 2015.

วารสารดนตรีรังสิต

RANGSIT MUSIC JOURNAL

วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต

ISSN 1905-2707Vol.13 No.2 July-December 2018

บทความสร้างสรรค์

บทความวิจัย และบทความวิชาการ